Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

VALSTS SOCIĀLĀ APDROŠINĀŠANA

Valsts fondēto pensiju shēma (VFPS) jeb pensijas 2. līmeņa darbība 2025. gadā

Fondēto pensiju shēmas administrēšanas daļas vadītāja **Ilona Deģe**

2026. gada jūnijs

Pensiju 2. līmeņa dalībnieki

Brīvprātīgie – sociāli apdrošinātās personas, kuras dzimušas no 1951. gada 2. jūlija līdz 1971. gada 1. jūlijam (tiek reģistrēti pēc personas iesnieguma saņemšanas)

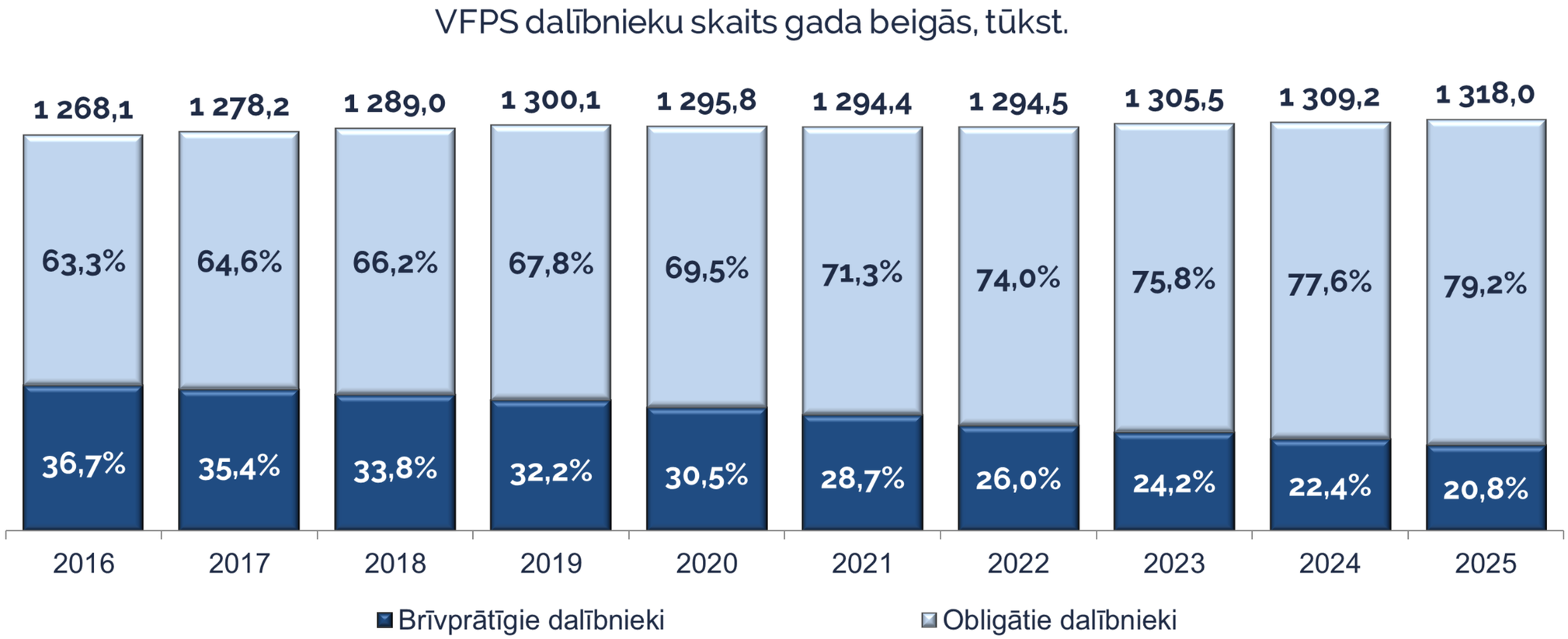
Obligātie – sociāli apdrošinātās personas, kuras dzimušas pēc 1971. gada 1. jūlija (tiek reģistrēti automātiski pēc sociāli apdrošinātās personas statusa iegūšanas)

2025. gada 31. decembrī:

1 317 962 dalībnieki, vidējais vecums **42,9** gadi

- **1 044 405** jeb **79,2 %** obligātie dalībnieki, vidējais vecums **38,5** gadi
- **273 557** jeb **20,8 %** brīvprātīgie dalībnieki, vidējais vecums **59,9** gadi

Pensiju 2. līmeņa dalībnieku skaita dinamika



2025. gadā reģistrēti **32,5 tūkst.** jaunu dalībnieku

Līdzekļu pārvaldītāji un ieguldījumu plāni

VFPS līdzekļus pārvalda ieguldījumu pārvaldes sabiedrības, kuras reģistrētas speciālā VFPS līdzekļu pārvaldītāju reģistrā. Katram līdzekļu pārvaldītājam var būt vairāki ieguldījumu plāni.

Ieguldījumu plānu iedalījums kategorijās norāda uz ieguldījumu riska pakāpi un ieguldījumu politiku.

Riska pakāpi nosaka ieguldījumu procentuālais apjoms komercsabiedrību akcijās, kapitāla vērtspapīros un iespējkapitāla tirgū.

2025. gada beigās VFPS dalībniekiem bija pieejami
34 ieguldījumu plāni, kurus pārvaldīja **septiņi** līdzekļu pārvaldītāji

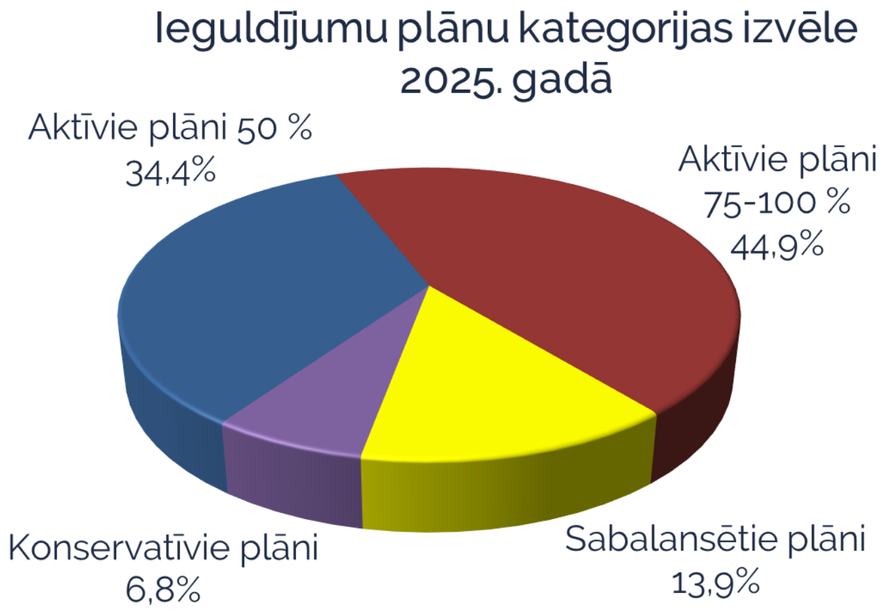
16	**1**	**8**	**5**	**4**
Aktīvie	Aktīvie	Aktīvie	Sabalansētie	Konservatīvie
100 %	**75 %**	**50 %**	**25 %**	

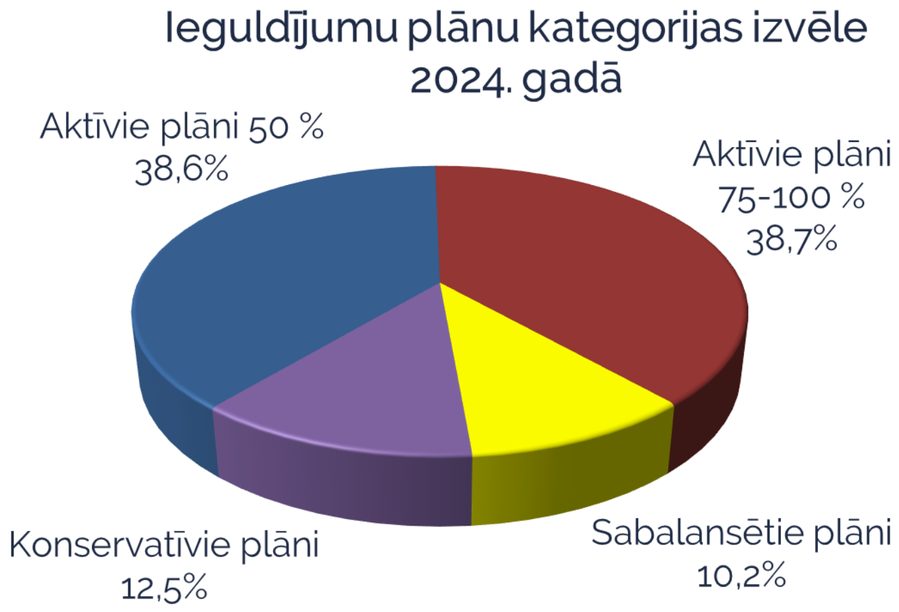
Dalībnieku skaita sadalījums pa līdzekļu pārvaldītājiem

Līdzekļu pārvaldītājs	Dalībnieku skaits 31.12.2025., tūkst.	Izmaiņas salīdzinājumā ar 2024. gadu, %
AS "Swedbank Ieguldījumu Pārvaldes Sabiedrība"	526,9	-2,4 %
IPAS "SEB Investment Management"	247,6	-0,6 %
IPAS "CBL Asset Management“	198,6	-0,7 %
IPAS "INVL Asset Management"	72,4	4,0 %
IPAS "Luminor Asset Management"	135,3	19,2 %
IPAS “Indexo”	124,5	-0,7 %
IPAS “VAIRO“	12,6	6,4 %
KOPĀ	**1 318,0**	**0,7 %**

IPAS "CBL Asset Management" dati ieskaitot 26.06.2025. pārņemto IP "Signet Aktīvais plāns"

Ieguldījumu plānu kategorijas izvēle





2025. gadā CBL Universālais ieguldījumu plāns mainīja kategoriju no konservatīvā plāna uz sabalansēto plānu

2025. gadā **150,0 tūkst.** dalībnieku jeb **11,5 %** ir veikuši ieguldījumu plāna maiņu
(2024. gadā - **164,1 tūkst.** jeb **12,6 %**)

Apdrošināšana vecuma pensijai

KOPĒJAIS PENSIJAS KAPITĀLS IR 20 % NO IENĀKUMIEM:

- **15 % pensiju 1. līmenis**
- **5 % pensiju 2. līmenis**

No 2020. gada ienākumiem pensiju 2. līmenī vairs netiek pārskaitītas obligātās iemaksas no sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem un valsts pamatbudžeta.

PIEMĒRS:

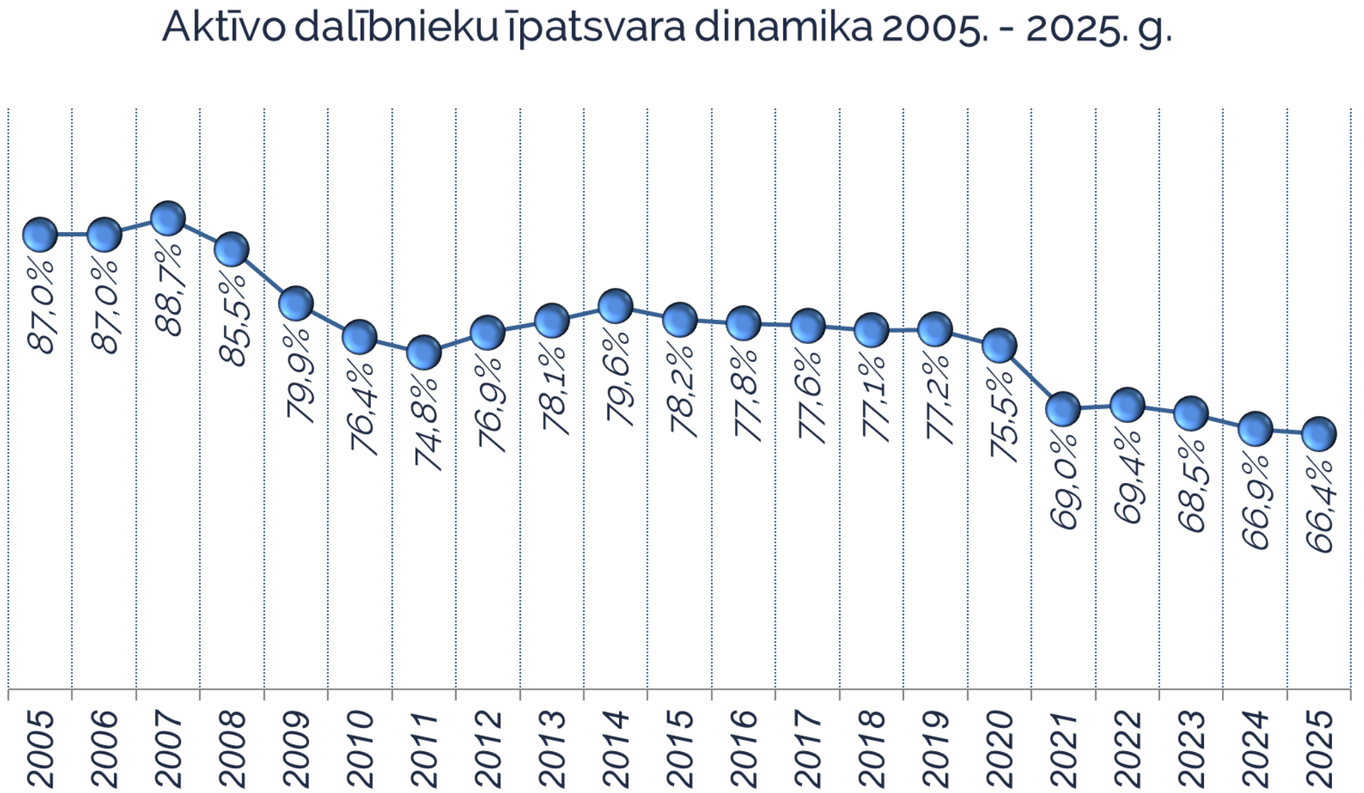
Persona ir darba ņēmējs, un no 01.02.2025. līdz 31.03.2025. tiek piešķirts bezdarbnieka pabalsts.

Persona vecuma pensijai tiks apdrošināta:

- janvārī – 15 % pensiju 1. līmenī un 5 % pensiju 2. līmenī;
- februārī, martā – 20 % pensiju 1. līmenī.

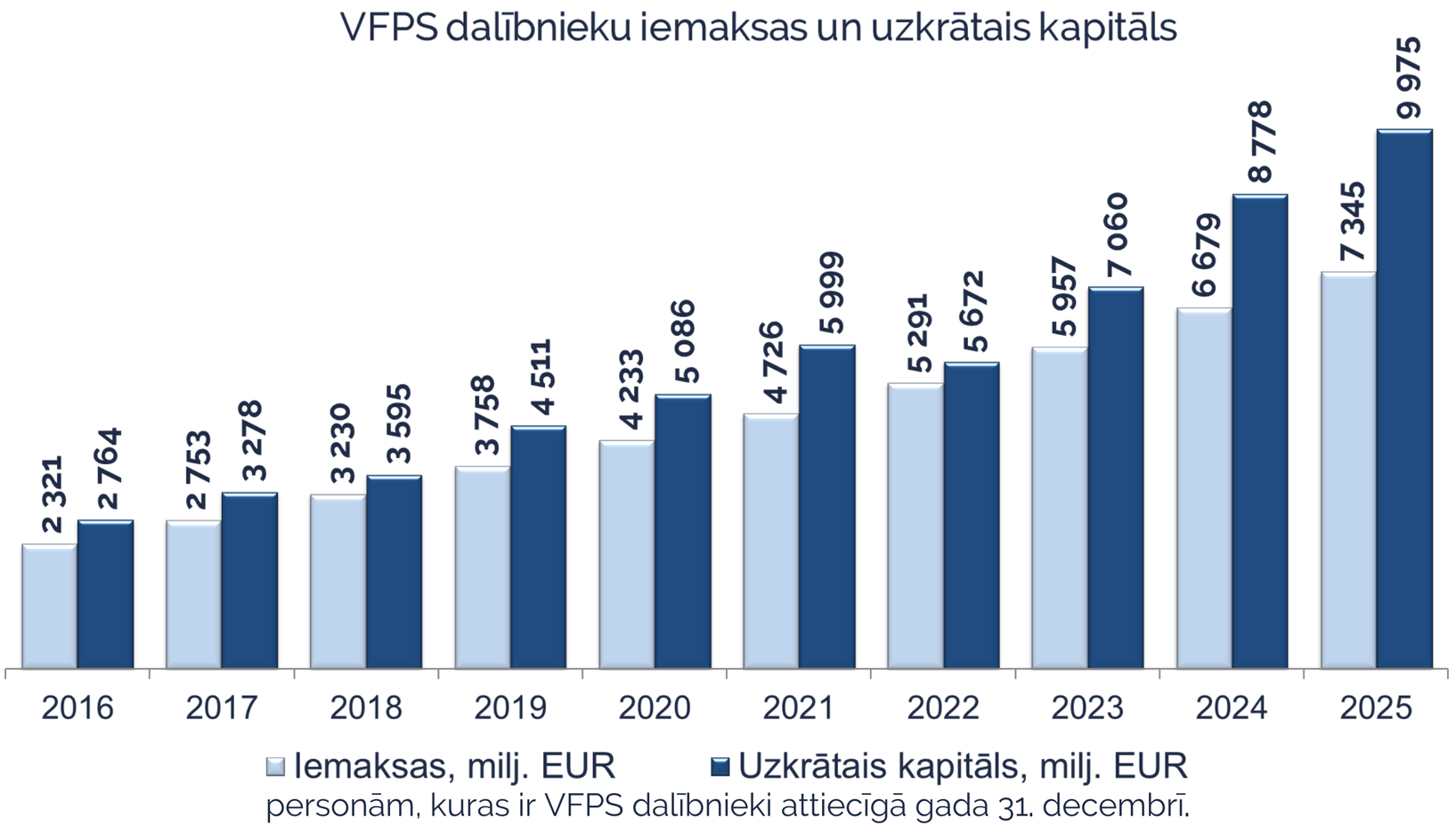
Aktīvo dalībnieku dinamika

"Aktīvie" dalībnieki – personas, kuras veikušas iemaksas vismaz vienu reizi kalendārajā gadā.



Saskaņā ar grozījumiem Valsts fondēto pensiju likumā no 2020. gada 1. janvāra iemaksas, kas veiktas no valsts pamatbudžeta un sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem, netiek ieguldītas 2. līmenī, bet tiek reģistrētas pensiju 1. līmenī, tā veidojot 20 % uzkrājumu pensijai 1. līmenī.

Iemaksu un uzkrātā kapitāla dinamika



personām, kuras ir VFPS dalībnieki attiecīgā gada 31. decembrī.

2025. gadā pārskaitītas iemaksas **805,3 milj.** apmērā.

Aktīvie dalībnieki - **874,7 tūkst.** jeb **66,4 %**.

Iemaksu un uzkrātā kapitāla sadalījums pēc dalības ilguma shēmā

Dalības ilgums shēmā (gadi)	Dalībnieku skaits	Iemaksas, EUR *		Uzkrātais kapitāls, EUR *		Uzkrātā kapitāla pieaugums pret iemaksām
		visiem dalībniekiem	vidēji uz 1 dalībnieku	visiem dalībniekiem	vidēji uz 1 dalībnieku	
līdz 4 gadiem	151 025	119 582 997	791,81	138 575 929	917,57	15,88 %
5-9	137 716	343 907 007	2 497,22	425 142 419	3 087,10	23,62 %
10-14	163 372	735 742 493	4 503,48	969 822 200	5 936,28	31,82 %
15-19	245 044	1 355 858 232	5 533,12	1 811 945 364	7 394,37	33,64 %
20 gadi un vairāk	620 805	4 790 332 604	7 716,32	6 629 047 972	10 678,15	38,38 %
KOPĀ	**1 317 962**	**7 345 423 333**	**5 573,32**	**9 974 533 884**	**7 568,15**	**35,79 %**

* – Iemaksas un uzkrātais kapitāls uzrādīts dalībniekiem, kuri bija reģistrēti valsts fondēto pensiju shēmā 2025. gada 31. decembrī. Mirušo un pensionējušos dalībnieku iemaksas un uzkrātais kapitāls nav iekļauti.

VSAA administrēšanas atskaitījumi

- VSAA izdevumi VFPS administrēšanai tiek segti no atskaitījumiem, ko VSAA ietur no dalībnieku iemaksām (2025. gadā - **1 203,8 milj.**).
- Maksimālais atskaitījumu apmērs nedrīkst pārsniegt 2,5 %.

Gads	Administrēšanas atskaitījumu likme, %	Administrēšanas atskaitījumu apjoms, tūkst. eiro
2018	0,16	847,8
2019	0,18	1 063,3
2020	0,18	1 024,8
2021	0,18	1 076,4
2022	0,12	824,4
2023	0,13	1 007,3
2024	0,14	1 212,5
2025	0,15	1 202,6

Pensiju 2. līmeņa kapitāla novēlēšana

Pensiju 2. līmeņa dalībnieki, **kuri nav pieprasījuši vecuma pensiju**, var izvēlēties, kā tiks izmantots viņu pensiju 2. līmenī uzkrātais kapitāls, ja nomirs **pirms vecuma pensijas piešķiršanas**:

ieskaitīt valsts pensiju speciālajā budžetā

1,3 %

pievienot norādītās personas pensiju 2. līmeņa kapitālam

16,8 %

nodot mantošanai Civillikumā noteiktajā kārtībā

81,9 %

2025. gada beigās:

41,4 % no pensiju 2. līmenī reģistrētajiem dalībniekiem bija izdarījuši izvēli

VFPS dalībnieku, kuri izdarījuši izvēli par uzkrātā kapitāla izmantošanu pirms vecuma pensijas piešķiršanas, īpatsvars kopējā dalībnieku skaitā 2025. gada beigās

Vecums (gadi)	Sievietes	Vīrieši	Kopā
līdz 29 gadiem	27,0 %	19,6 %	23,1 %
30-39	45,6 %	31,7 %	38,1 %
40-49	50,9 %	35,2 %	42,6 %
50-59	60,6 %	43,6 %	52,2 %
60 gadi un vairāk	60,6 %	46,6 %	54,3 %
KOPĀ	**48,9 %**	**34,3 %**	**41,4 %**

Visās vecuma grupās vairāk izvēli ir izdarījušas sievietes.

Pieaugot vecumam, pieaug izvēli izdarījušo dalībnieku īpatsvars.

Mirušo dalībnieku uzkrātā kapitāla sadale

2025. gadā pirms vecuma pensijas pieprasīšanas miruši **4 548** pensiju 2. līmeņa dalībnieki, kuru uzkrātais kapitāls bija **20,7 milj. eiro**.

Ja dalībniekam bija iesniegums par uzkrātā kapitāla izmantošanu, tad VSAA rīkojās atbilstoši iesniegumā norādītajam variantam.
Ja dalībniekam iesniegums nav bijis, tad uzkrātais kapitāls tika pārskaitīts valsts pensiju speciālajā budžetā.

- **11,1 milj. eiro** – ieskaitīti valsts pensiju speciālajā budžetā
- **2,7 milj. eiro** – pievienoti 369 personu fondētās pensijas kapitālam
- **5,2 milj. eiro** – nodoti mantojumā atbilstoši Civillikumam, pārskaitot 1 261 mantiniekiem norādītajā bankas kontā
- **1,8 milj. eiro** – pārskaitīti budžetā kā iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Pensiju 2. līmeņa kapitāla izmantošana, pieprasot vecuma pensiju

- **Pievienot pie pensiju 1. līmenī uzkrātā un saņemt kopā ar vecuma pensiju**
- **Noslēgt mūža pensijas apdrošināšanas līgumu** (ja pensiju 2. līmenī uzkrātais kapitāls nav mazāks par apdrošināšanas sabiedrības noteikto minimālo kapitālu)

VFPS darbības rādītāji dalībniekiem, kuri pārtraukuši dalību VFPS, vidēji uz 1 dalībnieku	2021	2022 *	2023	2024	2025
dalības ilgums pensiju 2. līmenī, gadi	15,5	15,4	17,3	18,3	18,8
dalības laikā veiktās iemaksas, eiro	4 491	3 418	5 156	5 826	6 724
uzkrātais kapitāls, eiro	5 323	3 687	5 361	6 575	7 871
iegūtā peļņa, eiro	832	269	205	749	1 147
iegūtā peļņa, %	18,5 %	7,8 %	4,0 %	12,9 %	17,1 %
pensionējušos dalībnieku skaits	20 097	31 983	18 418	18 733	18 143

* - ieskaitot 13 tūkst. personas, kurām VFPS konts slēgts saskaņā ar Valsts fondēto pensiju likuma Pārejas noteikumu 27. un 29. punktu

Mūža pensijas apdrošināšana

- Mūža pensija tiek piešķirta uz mūžu, tā tiks izmaksāta atbilstoši noslēgtajam mūža pensijas apdrošināšanas līgumam (reizi mēnesī, ceturksnī, pusgadā vai gadā) un tajā var norādīt labuma guvēju.
- Līgumu var noslēgt tikai ar vienu no apdrošināšanas sabiedrībām.

ERGO Life Insurance SE Latvijas filiāle

(no 2 000 eiro)

Compensa Life Vienna Insurance Group SE Latvijas filiāle

(no 3 000 eiro)

AAS „CBL Life"

(no 2 000 eiro)

2025. gadā mūža pensijas apdrošināšanas līgums ir stājies spēkā **2 923** VFPS dalībniekiem (2024. gadā – **3 686**).

Apdrošināšanas sabiedrībām 2025. gadā bija pārskaitītas apdrošināšanas prēmijas (pensiju 2. līmenī uzkrātais kapitāls) **41,3 milj. eiro** (2024. gadā – **42,8 milj. eiro**).



KUR IEGŪT INFORMĀCIJU PAR PENSIJU 2. LĪMENI

www.manapensija.lv

www.vsaa.gov.lv

www.latvija.gov.lv:

- E-VSAA informācija un pakalpojumi
- E-izziņas
  - Pensiju 2. līmeņa dalībnieka konta izraksts
  - Informācija par dalību pensiju 2. līmenī
  - Informācija par pensiju 2. līmeņa uzkrātā kapitāla mantošanu
- E-iesniegums
  - Pensiju 2. līmeņa ieguldījumu plāna izvēlei vai maiņai
  - Pensiju 2. līmeņa dalībnieka izvēlei par uzkrātā kapitāla mantošanu